

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517201169
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8517201169.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., IČO: 36 613 843 so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: M. R., T.. XX.XX.XXXX, H. W. XX/XX, XXX XX C., právne zastúpený: JAKUBIS & PARTNERS, s. r. o., IČO: 50 990 365 so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 6.512,59,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6Csp/89/2017-151 zo dňa 21. decembra 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku I. a III. a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 3.291,59,- Eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 3.291,59,- Eur od 24.10.2015 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou na tunajší súd dňa 06.03.2017 domáhal zaplatenia sumy 6.512,59,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 143,80,- Eur a úrokom vo výške 8,05 % ročne zo sumy 4.768,42,- Eur od 04.03.2016 do zaplatenia, ako aj nahradenia trov konania titulom uzatvorenej zmluvy o splátkovom úvere. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu uzatvoril dňa 05.11.2012 so žalovaným zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia sumu 6.712,59,- Eur a táto pozostávala z istiny vo výške 4.968,42,- Eur, z riadneho úroku vo výške 1.546,56,- Eur, z úroku z omeškania vo výške 197,61,- Eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky vykonal úhrady, a to 100,- Eur dňa 25.01.2016 a 100,- Eur dňa 03.03.2016. Zároveň žalobca vyčíslil úrok z omeškania odo dňa postúpenia vo výške 143,80,- Eur. V špecifikácii doručenej súdu dňa 26.06.2017 žalobca špecifikoval uplatnený nárok, keď uviedol, že žalovaný dňa 05.11.2012 čerpal peňažné prostriedky vo výške 5.000,- Eur a z poskytnutého úveru uhradil celkovo sumu 1.708,41,- Eur. Z úhrad, ktoré žalovaný učinil bolo na istinu započítaných 31,58,- Eur a teda istina ostala neuhradená vo výške 4.968,42,- Eur. Riadny úrok vyčíslil žalobca na sumu 2.879,99,- Eur, pričom z úhrad žalovaného bola na riadny úrok započítaná suma 1.333,43,- Eur, teda na riadnom úroku zostala neuhradená suma 1.546,56,- Eur. Úrok z omeškania vo výške 197,61,- Eur predstavuje súčet zmluvného úroku z omeškania vo výške 117,28,- Eur a zákonného úroku vo výške 80,33,- Eur. Žalovaný, ktorému bola žaloba doručená dňa 25.09.2017 na výzvu súdu podal vyjadrenie doručené dňa 28.09.2017, v ktorom uviedol, že si je vedomý záväzku voči Slovenskej sporiteľni, dlh uznáva a žiada o uzavretie zmluvy,

príčom navrhuje splátkový kalendár vo výške 50,- Eur mesačne. Dňa 20.11.2017 podal vo veci vyjadrenie právny zástupca žalovaného, v ktorom vzniesol námietku premlčania celého nároku žalobcu. Ďalej uviedol, že je potrebné zaoberať sa aj otázkou, či došlo k platnému postúpeniu a poukázal na § 92 ods. 8 Zákona o bankách, v zmysle ktorého postupca v súdnom konaní, v ktorom si postúpenú pohľadávku uplatňuje, je povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie. Postupca, ktorým mu bola pohľadávka postúpená bankou je v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní, pričom nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Vzhľadom na uvedené žiadal žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať trovy konania. Právny zástupca žalobcu elektronickým podaním doručeným súdu dňa 23.03.2018 uviedol, že právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky ustanovené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol opakovane vyzývaný na úhradu omeškaných splátok, a to výzvou zo dňa 09.09.2015 a výzvou označenou ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.09.2015, ktorú žalovaný prevzal dňa 05.10.2015. Ďalej žalobca v konaní predložil oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazujúcim odoslanie tejto písomnosti. Žalobca uviedol, že norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky v tomto prípade žalovaný, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Teda s nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách a nie sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok. K námietke premlčania žalobcu uviedol, že k predčasnému zosplatneniu došlo podaním zo dňa 30.09.2015. Teda začiatok plynutia premlčacej doby uplatňovaného nároku sa odvíja od tohto podania. Nakoľko žaloba bola podaná v mesiaci marec 2017, žiadna časť uplatneného nároku nie je premlčaná.

3. Súd prvej inštancie nárok žalobcu právne posúdil podľa ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 9, § 54 ods. 1, 2, § 103, § 517 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 566 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 261 ods. 3 písm. d), § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), g), h), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 3, § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázaný skutkový stav, že právny predchodca žalobcu dňa 05.11.2012 uzatvoril so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorého bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5.000,- Eur. Zároveň boli dojednané tieto podmienky: výška úrokovej sadzby 19,40 % ročne fixná do splatnosti, úrok z omeškania 8% ročne, výška splátky a splatnosť 143,58,- Eur mesačne k 20-temu dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky dňa 20.12.2012, počet splátok 60, konečná splatnosť úveru 20.11.2017, ročná percentuálna miera nákladov 24,09 %, priemerná hodnota RPMN 19,08 %, celková čiastka spojená s úverom 8.316,01,- Eur. Zároveň v čl. II zmluvy boli dojednané tieto poplatky: spracovateľský poplatok 119,- Eur jednorázovo, poplatok za správu úveru 2,99,- Eur mesačne a poplatok za poistenie úveru 4,86,- Eur mesačne. Z predloženej platobnej histórie mal súd za preukázané, že žalovaný do zosplatnenia uhradil poslednú splátku dňa 02.09.2014. Dňa 09.09.2015 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky, kde ho zároveň vyzval na úhradu najneskôr do 15 dní. Zároveň, ho upozornil, že ak dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čím sa stane splatná celá pohľadávka. Z predloženého podacieho hárku má súd za preukázané, že dňa 10.09.2015 bola predmetná výzva žalovanému doručovaná. Dňa 30.09.2015 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 29.09.2015 banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky a zároveň ho vyzvala na úhradu pohľadávky vo výške 6.632,26,- Eur. Dňa 23.10.2015 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku na žalobcu a právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky listom zo dňa 30.10.2015. Z predloženej platobnej histórie mal súd za preukázané, že žalovaný doposiaľ žalobcovi plnil vo výške 1.708,41,- Eur.

5. Na základe právneho posúdenia zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie konštatoval, že je nepochybné, že medzi žalobcom - právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo k vzniku spotrebiteľského úverového vzťahu, pričom je nesporné, že žalovaný z tohto úverového vzťahu neplnil, tak ako to bolo zmluvne dohodnuté medzi zmluvnými stranami. Súd má za to, že k vyhláseniu úveru

za predčasne splatný došlo v súlade s § 53 ods. 9 Obč. zákonníka, ako aj v súlade s § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, pretože právny predchodca žalobcu dodržal postup v zmysle týchto zákonných ustanovení, tak ako je to vyššie popísané. K námietke právneho zástupcu žalovaného, že nedošlo k dodržaniu postupu v zmysle § 92 ods. 8 zák. o bankách súd uvádza. Podmienka platného postúpenia bankovej pohľadávky je v § 92 ods. 8 zák. o bankách upravená takto „ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke“. V ustanovení nie je použité slovné spojenie...ak je po/od písomnej výzvy/výzvy banky...“. Dikcia tohto ustanovenia nabáda k takému výkladu podmienky platnosti postúpenia, podľa ktorej klient/dlžník/ musí byť celkovo v omeškaní nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní a nie len alebo aj po/od písomnej výzvy na splnenie záväzku. Súd poukazuje v tejto súvislosti na znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 656 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva“. V tomto ustanovení zákonodarca vyjadril začiatok plynutia lehoty právo slovným spojením „od“ a nastúpenie možnosti uplatniť právo veriteľa slovným spojením „po“. (Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/5/2017). Vzhľadom na uvedené súd považuje túto podmienku oprávňujúcu banku postúpiť svoju pohľadávku za splnenú, pretože žalovaný uhradil poslednú splátku dňa 02.09.2014, teda do omeškania sa dostal so splátkou za október 2014 a k postúpeniu došlo zmluvou o postúpení dňa 23.10.2015, čo je viac ako 90 kalendárnych dní omeškania žalovaného, pričom boli splnené aj ďalšie zákonné podmienky, a to výzva pred zosplatením a upozornením - zo dňa 09.09.2015 a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 29.09.2015, tak ako to je popísané v bode 6. tohto rozsudku. Súd neprihliadol k námietke právneho zástupcu žalovaného, že nárok žalobcu je premlčaný s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka. Ako je vyššie uvedené, žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou v októbri 2014, konkrétne k 21.10.2014, žaloba bola podaná na súd dňa 06.03.2017, t.j. včas, v lehote 3 rokov. Podrobným preskúmaním zmluvy však súd zistil, že v zmluve absentuje správne uvedenie jej podstatnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to celkovú výšku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V zmluve je pri celkovej čiastke spojenj s úverom uvedená suma 8.316,01,- Eur. Táto suma je však nesprávna a zrejme zavádzajúca. Podľa § 2 písm. h) Zákona o spotrebiteľských úveroch je celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, pričom v zmysle zmluvy spotrebiteľský úver bol poskytnutý vo výške 5.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 60 splátkach vo výške 143,58,- Eur, čo spolu predstavuje sumu 8.614,80,- Eur. Už táto suma prekračuje v zmluve uvedenú celkovú čiastku spojenú s úverom o 298,79,- Eur. K tejto sume (celkovej čiastke spojenj s úverom je však v zmysle § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch potrebné pripočítať aj spracovateľský poplatok vo výške 119,- Eur, poplatok za správu úveru vo výške 2,99,- Eur mesačne). Vzhľadom na túto skutočnosť súd uvedenie sumy - celková čiastka spojená s úverom vo výške 8.316,01,-Eur v zmluve považoval za zavádzajúce vo vzťahu k spotrebiteľovi a v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný tak na istine úveru je povinný zaplatiť sumu, ktorá mu bola zo strany právneho predchodcu žalobcu reálne poskytnutá, a ktorú nesplatil. Súd v tejto časti uplatnený nárok považoval za dôvodný a žalovaného zaviazal na zaplatenie tejto sumy a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd priznal žalobcovi i uplatnený zákonný úrok z omeškania od 24.10.2015 odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia pohľadávky vo výške 8,05% ročne (záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.,2013 z priznanej sumy).

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1, 2 C. s. p. a so záverom, že žalobca mal vo veci úspech len čiastočne (čistý úspech žalobcu 1,08%), preto súd nepriznal náhradu trov konania žiadnej zo strán.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že žalobu zamietá a vo výroku III. zmenil tak, že žalovanému priznáva náhradu trov konania vo výške 100%. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil postavenie žalobcu ako aktívne vecne legitimovaného z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky, keďže žalobca nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách a teda má za to, že rozsudok trpí takou vadou, pre ktorú je nepreskúmateľný.

8. Na základe doručenej výzvy súdu prvej inštancie sa žalobca k podanému odvolaniu, vyjadril tak, že sa stotožňuje ako s výrokom tak aj s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a navrhol zamietnuť podané odvolanie ako nedôvodné. Žalovaný vo svojom stanovisku k vyjadreniu žalobcu zotrval na svojom návrhu uvedenom v odvolaní.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C. s. p.)), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou (§ 359 C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 378 a nasl. C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C. s. p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

10. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že právny predchodca žalobcu dňa 05.11.2012 uzatvoril so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorého bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5.000,- Eur. Zároveň boli dojednané tieto podmienky: výška úrokovej sadzby 19,40 % ročne fixná do splatnosti, úrok z omeškania 8% ročne, výška splátky a splatnosť 143,58,- Eur mesačne k 20-temu dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky dňa 20.12.2012, počet splátok 60, konečná splatnosť úveru 20.11.2017, ročná percentuálna miera nákladov 24,09 %, priemerná hodnota RPMN 19,08 %, celková čiastka spojená s úverom 8.316,01,- Eur. Zároveň v čl. II zmluvy boli dojednané tieto poplatky: spracovateľský poplatok 119,- Eur jednorázovo, poplatok za správu úveru 2,99,- Eur mesačne a poplatok za poistenie úveru 4,86,- Eur mesačne. Z predloženej platobnej histórie má súd za preukázané, že žalovaný do zosplatenia uhradil poslednú splátku dňa 02.09.2014. Dňa 09.09.2015 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky, kde ho zároveň vyzval na úhradu najneskôr do 15 dní. Zároveň, ho upozornil, že ak dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čím sa stane splatná celá pohľadávka. Z predloženého podacieho hárku má súd za preukázané, že dňa 10.09. 2015 bola predmetná výzva žalovanému doručovaná. Dňa 30.09.2015 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 29.09.2015 banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky a zároveň ho vyzvala na úhradu pohľadávky vo výške 6.632,26 Eur. Dňa 23.10.2015 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku na žalobcu a právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky listom zo dňa 30.10.2015. Z predloženej platobnej histórie mal súd za preukázané, že žalovaný doposiaľ žalobcovi plnil vo výške 1.708,41 Eur.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

12. Aktívnu vecnou legitimitiou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

13. Podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných

záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu 30.09.2015, t.j. v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu (ďalej len „OZ“), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Z listu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 30.09.2015 (č. I. 41 spisu) je zrejmé, že využil svoje právo podľa ust. § 565 OZ a pre nesplnenie splátky žiadal o zaplatenie celej pohľadávky.

17. Podľa úpravy v ust. § 53 ods. 9 OZ dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať. Z celého kontextu ustanovenia však možno vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť.

18. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 05.11.2012 vyplýva, že konečná splatnosť úveru mala nastať až poslednou splátkou splatnou dňa 20.11.2017, teda splatnou v celom rozsahu mohla byť v čase postúpenia pohľadávky iba z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v citovanom ust. § 53 ods. 9 OZ, ktorý pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Žalobca v konaní predložil výzvu zo dňa 09.09.2015 (č. I. 29 spisu), v tejto výzve právny predchodca žalobcu žalovaného vyzýva na úhradu dlžnej sumy 2.945,63,- Eur v lehote do 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Aj keď právny predchodca žalobcu doložil k žalobe výzvu, ktorou oznámil žalovanému ako dlžníkovi predčasnú splatnosť úveru (09.09.2015), nepredložil súdu prvej inštancie žiaden dôkaz o tom, že predtým žalovaného vyzval na zaplatenie v tom čase dlžných splátok a upozornil ho na možnosť zosplatenia úveru v prípade ich neuhradenia. Odvolateľ súdu ani nijako nepreukázal, aby uvedenú výzvu zo dňa 09.09.2015 doručoval do sféry žalovaného.

19. Žiadne iné listy, výzvy, upomienky či upozornenia právneho predchodcu žalobcu, ktoré by preukazovali splnenie povinnosti podľa ust. § 53 ods. 9 OZ obsahom súdneho spisu nie sú, preto žalobca ohľadne preukázanie splnenia tejto povinnosti neunesol dôkazné bremeno.

20. Dôsledkom nesplnenia povinnosti žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu, uloženej mu kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa je neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle ust. § 39 OZ tento úkon odporuje zákonu.

21. V konaní na základe viacerých dôvodov nebolo preukázané, aby žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v predmetom konaní od jeho právneho predchodcu.

22. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy a po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

23. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie

vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorej kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

24. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 12C 152/2014, Okresný súd Galanta vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 15C 33/2014, Okresný súd Svidník vo veci 5C 430/2013).

25. Ustanovením § 92 ods.8 ZoB sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky...“). Zákonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

26. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že s účinnosťou od 01.01.2017 zákonom č. 299/2016 Z.z., zákonodarca pristúpil k ďalšiemu sprísneniu postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, a to k zúženiu okruhu subjektov, na ktoré je možné postúpiť bankovú pohľadávku (napr. splatenie vkladu do základného imania u postupníka najmenej 500.000 eur, vylúčenie obchodníkov s oprávnením poskytovať spotrebiteľské úvery do 10.000 eur a pod.). Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa (viď. tiež odkaz 72c v § 89 ods.1 ZoB).

27. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

28. „Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.10.2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák.. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv. než má. je neplatnou aj zmluva z 01.12.2010. ktorou advokátska kancelária Havel & Holásek. spol. s r. o. postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia.“ (rozsudok KS v Bratislave vo veci 6Co 58/2016).

29. Samotný nárok súd posudzoval aj podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktorý uvádza, že banky môžu postúpiť svoje pohľadávky aj nebankovým subjektom, ak je dlžník nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku a je tu písomná výzva voči klientovi na vrátenie. Žalobca nepredložil žiadnu písomnú výzvu na zaplatenie postúpenej pohľadávky, resp. nedoložil vyhlásenie zosplatenia zostatku úveru, takže neexistuje aktívna legitímácia u žalobcu z platného postúpenia pohľadávky od banky. Žalobca nadobudol pohľadávku počas trvania úverového vzťahu, pričom podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách môže byť predmetom postúpenia len splátka úveru, ktorá je po lehote splatnosti viac ako 90 dní, a existuje písomná výzva ku klientovi na úhradu peňažného záväzku. Táto podmienka pri postúpení pohľadávok od banky na žalobcu nebola splnená. Oznámenie mimoriadnej splatnosti úveru vyhlásil až postupník - žalobca, nie banka. Keďže žalobca nepreukázal urobenie výzvy zo strany banky na zaplatenie pohľadávok, pričom banka môže postupovať len splatné pohľadávky, potom postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu znamená obchádzanie zákona a je to neplatný právny úkon. Preto súd žalobu zamietol (rozsudok KS v Prešove vo veci 12Co157/2015).

30. Odvolací súd má za to, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je kogentným ustanovením a dohodou zmluvných strán sa od neho nemožno odchýliť (porov. Rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co 109/2011). Ust. § 89 ods. 1 ani iné ustanovenie zákona o bankách účinné v čase uzavretia zmluvy

o úvere a v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok neumožňovalo banke a jej klientovi upraviť si práva a povinnosti z obchodov odchylné od tohto zákona alebo osobitného predpisu.

31. Odvolací súd podotýka, že v konaní nebolo preukázané, že pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným veriteľom - G. G., Z..G.. - t.j. bankou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom došlo k zosplatneniu celého dlhu žalovanej resp. k predčasnému ukončeniu zmluvy pôvodným veriteľom.

32. Žalobca v konaní nepreukázal, že postúpeniu pohľadávky predchádzalo zaslanie výzvy bankou adresovanej žalovanej v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Písomná výzva banky klientovi je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Tým, že banka túto výzvu dlžníkovi nezaslala, resp. táto skutočnosť nebola v konaní preukázaná, neposkytla mu dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke na zotrvanie s ňou vo vzťahu. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok teda nebolo preukázané. Zmyslom a cieľom ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB bolo dosiahnuť stav, aby mal dlžník dostatok času na vykonanie opatrení zotrvať na vzťahu so „svojou“ bankou a tak zotrvať aj vo sfére kontrolovanej Národnou bankou Slovenska.

33. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo/49/2008 zo dňa 14.05.2008, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodit', že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

34. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 Zákona o bankách (splatnosť postupovanej pohľadávky v čase jej postúpenia), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd v rozpore so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

35. Nevyporiadanie sa s týmito poznatkami vyplývajúcimi z uvedenej judikatúry spôsobuje uvedenú nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo je zároveň dôvodom na zrušenie tohto rozhodnutia v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. a vrátenie veci tomuto súdu na ďalšie konanie v zmysle § 391 ods. 1 C.s.p..

36. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie riadiť sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v tomto rozhodnutí, jednoznačne zistiť a uviesť, ktorá výzva na úhradu dlžnej sumy úveru bola žalovanému preukázateľne doručená, kedy sa tak stalo a ustáliť, či od doručenia tejto výzvy uplynula následná lehota 90 dni nepretržitého omeškania žalovaného ako dlžníka, po uplynutí ktorej je banka oprávnená postúpiť pohľadávku z úveru inému subjektu, teda, či skutočne došlo k platnej aplikácii § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Až po takto doplnenom dokazovaní a právnych úvahách bude možné vo veci zákonne rozhodnúť.

37. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 C.s.p. v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).